

Mnenje Evropskega odbora regij – Teritorialna klasifikacija in tipologije

(2017/C 342/11)

Poročevalec: Mieczysław Struk (PL/EPP), predsednik Pomorjanskega vojvodstva

Referenčni dokument: Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 1059/2003 glede teritorialnih tipologij (Tercet)

COM(2016) 788 final

I. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog spremembe 1

COM(2016) 788 final

Člen 1

Spremeni se odstavek 1

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 1</p> <p>Uredba (ES) št. 1059/2003 se spremeni:</p> <p>(1) člen 1 se nadomesti z naslednjim:</p> <p>„Člen 1</p> <p>Vsebina</p> <p>1. S to uredbo se vzpostavlja skupna statistična klasifikacija teritorialnih enot (NUTS), da bi se omogočili zbiranje, obdelava in izkazovanje harmoniziranih statistik na različnih teritorialnih ravneh EU.</p> <p>2. Klasifikacija NUTS je določena v Prilogi I.</p> <p>3. Lokalne upravne enote iz člena 4 dopolnjujejo klasifikacijo NUTS.</p> <p>4. Statistične mreže iz člena 4a dopolnjujejo klasifikacijo NUTS. Uporabljajo se za izračun teritorialnih tipologij na podlagi prebivalstva.</p> <p>5. Teritorialne tipologije Unije iz člena 4b dopolnjujejo klasifikacijo NUTS, tako da teritorialnim enotam dodeljujejo tipe.“;</p>	<p>Člen 1</p> <p>Uredba (ES) št. 1059/2003 se spremeni:</p> <p>(1) člen 1 se nadomesti z naslednjim:</p> <p>„Člen 1</p> <p>Vsebina</p> <p>1. S to uredbo se vzpostavlja skupna statistična klasifikacija teritorialnih enot (NUTS), da bi se omogočili zbiranje, obdelava in izkazovanje harmoniziranih statistik na različnih teritorialnih ravneh EU.</p> <p>2. Klasifikacija NUTS je določena v Prilogi I.</p> <p>3. Lokalne upravne enote iz člena 4 dopolnjujejo klasifikacijo NUTS.</p> <p>4. Statistične mreže iz člena 4a dopolnjujejo klasifikacijo NUTS. Uporabljajo se za izračun teritorialnih tipologij na podlagi porazdelitve in gostote prebivalstva.</p> <p>5. Teritorialne tipologije Unije iz člena 4b dopolnjujejo klasifikacijo NUTS, tako da teritorialnim enotam dodeljujejo tipe.“;</p>

Obrazložitev

Natančnejše besedilo.

Predlog spremembe 2

COM(2016) 788 final

Člen 1

Spremeni se odstavek 5

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(5) vstavita se naslednja člena 4a in 4b:	(5) vstavita se naslednja člena 4a in 4b:
(...)	(...)
Člen 4b	Člen 4b
Teritorialne tipologije Unije	Teritorialne tipologije Unije
(...)	(...)
3. Naslednje tipologije se vzpostavijo na ravni lokalnih upravnih enot:	3. Naslednje tipologije se vzpostavijo na ravni lokalnih upravnih enot:
(a) stopnja urbanizacije (DEGURBA):	(a) stopnja urbanizacije (DEGURBA):
— „mestna območja“:	— „mestna območja“:
— „ mesta “ ali „gosto poseljena območja“,	— „gosto poseljena območja“,
— „ kraji in predmestja “ ali „območja srednje gostote“,	— „območja srednje gostote“,
— „ podeželska območja “ ali „redko poseljena območja“;	— „redko poseljena območja“;
(b) funkcionalna mestna območja:	(b) funkcionalna mestna območja:
— „ mesta “ skupaj z „območji dnevnih migracij“;	— „ mestna območja “ skupaj z „območji dnevnih migracij“;
(c) obalna območja:	(c) obalna območja:
— „obalna območja“,	— „obalna območja“,
— „neobalna območja“.	— „neobalna območja“.
Če je v državi članici več kot ena upravna raven lokalnih upravnih enot, se Komisija (Eurostat) posvetuje s to državo članico, da bi določila upravno raven lokalnih upravnih enot, ki se uporabi za dodeljevanje tipologij.	Če je v državi članici več kot ena upravna raven lokalnih upravnih enot, se Komisija (Eurostat) posvetuje s to državo članico, da bi določila upravno raven lokalnih upravnih enot, ki se uporabi za dodeljevanje tipologij.
4. Naslednje tipologije in oznake se vzpostavijo na ravni NUTS 3:	4. Naslednje tipologije in oznake se vzpostavijo na ravni NUTS 3:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>(a) mestno-podeželska tipologija:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „prevladujoče mestne regije“, — „vmesne regije“, — „prevladujoče podeželske regije“; <p>(b) velemestna tipologija:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „velemestne regije“, — „nevelemestne regije“; <p>(c) obalna tipologija:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „obalne regije“, — „neobalne regije“. 	<p>(a) mestno-podeželska tipologija:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „prevladujoče mestne regije“, — „vmesne regije“, — „prevladujoče podeželske regije“; <p>(b) velemestna tipologija:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „velemestne regije“, — „nevelemestne regije“; <p>(c) obalna tipologija:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „obalne regije“, — „neobalne regije“; <p>d) otoška tipologija:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „otoške regije“, — „neotoške regije“; <p>e) gorska tipologija:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „gorske regije“, — „negorske regije“; <p>f) obmejna tipologija:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „obmejne regije“, — „neobmejne regije“; <p>g) demografska tipologija:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „redko poseljene regije“, — „neredko poseljene regije“, — „regije z visoko stopnjo staranja prebivalstva“, — „regije brez visoke stopnje staranja prebivalstva“, — „regije z visoko stopnjo izseljevanja prebivalstva“, — „regije brez visoke stopnje izseljevanja prebivalstva“; <p>h) periferna tipologija:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „periferne regije“, — „neperiferne regije“.

Obrazložitev

Območja s posebnimi (geografskimi, gospodarskimi, družbenimi in demografskimi) značilnostmi bodo lahko uporabila ustrezne kazalnike v podporo izvajanju javnih politik, ki obravnavajo izzive, s katerimi se soočajo.

Predlog spremembe 3

COM(2016) 788 final

Člen 1

Spremeni se odstavek 5

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(5) vstavita se naslednja člena 4a in 4b:	(5) vstavita se naslednja člena 4a in 4b:
(...)	(...)
Člen 4b	Člen 4b
Teritorialne tipologije Unije	Teritorialne tipologije Unije
(...)	(...)
5. Komisija z izvedbenimi akti določi enotne pogoje za usklajeno uporabo tipologij v državah članicah in na ravni Unije. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 7.	5. Komisija v posvetovanju z državami članicami in regijami določi enotne pogoje za usklajeno uporabo tipologij v državah članicah in na ravni Unije.
	6. Tipologije, navedene v zgornjih odstavkih 3 in 4, se lahko dopolnijo z novimi, če država članica ali Odbor regij za to ugotovi utemeljeno potrebo, ki jo potrdi Komisija.

Obrazložitev

Območja s posebnimi (geografskimi, gospodarskimi, družbenimi in demografskimi) značilnostmi bodo lahko uporabila ustrezne kazalnike v podporo izvajanju javnih politik, ki obravnavajo izzive, s katerimi se soočajo.

II. POLITIČNA PRIPOROČILA

EVROPSKI ODBOR REGIJ (OR)

1. poudarja pomen evropske regionalne statistike kot pomembnega instrumenta za ciljno snovanje politike in uporabnega orodja za razumevanje in količinsko opredelitev učinkov političnih odločitev na določenih območjih. Te statistike številni javni in zasebni uporabniki, vključno z regionalnimi in lokalnimi oblastmi, uporabljajo za zelo različne namene: so tudi objektivna podlaga za postopke odločanja na mnogih področjih, kjer se sprejemajo javni ukrepi, kot so podpora MSP, inovacijska politika, izobraževanje, trg dela, promet, turizem in pomorsko gospodarstvo;
2. potrjuje, da imajo teritorialne tipologije, ki izhajajo iz evropske statistike, pomembno vlogo v regionalni politiki, saj lahko prispevajo k političnemu ukrepanju na podlagi dejstev in bolj celostnim teritorialnim pristopom, ki odražajo raznolikost regij EU;
3. je seznanjen s pobudo Evropske komisije za spremembo Uredbe (ES) št. 1059/2003 glede teritorialnih tipologij (Tercet). Kodifikacija teh tipologij v enem samem pravnem besedilu bi lahko omogočila združevanje podatkov za različne vrste območij ter zagotovila usklajeno in pregledno uporabo obstoječih metodologij tako na ravni EU kot tudi na ravni držav članic. To pa ne sme povzročiti, da bi se nova klasifikacija Tercet preoblikovala v pravila za upravičenost za katerokoli politiko EU, vključno s kohezijsko politiko;
4. ugotavlja, da je zakonodajni predlog za spremembo Uredbe (ES) št. 1059/2003 v skladu z načelom subsidiarnosti, saj države članice same ne morejo v zadostni meri izpolnjevati cilja opredelitve, usklajevanja in ohranjanja usklajenih statističnih klasifikacij za statistične namene na ravni EU. Vendar pa se subsidiarnost lahko zagotovi le, če se teritorialne tipologije uskladijo na podlagi intenzivnega dialoga z državami članicami in regijami. Poleg tega zakonodajni predlog načeloma ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje njegovih ciljev, zato ga je mogoče oceniti kot skladnega z načelom sorazmernosti;

5. poudarja potrebo po tesnejšem dialogu med nacionalnimi statističnimi uradi in regionalnimi (lokalnimi) oblastmi, da se pri razvoju nove klasifikacije Tercet ustrezno upoštevajo družbeno-gospodarske, prostorske in upravne posebnosti različnih območij;
6. poudarja, da je pomembno obravnavati specifičen položaj območij s posebnimi geografskimi, gospodarskimi, družbenimi in demografskimi značilnostmi, ki bi jih bilo treba ustrezno zajeti v okvir evropske regionalne statistike, da se okrepi ekonomska, socialna in teritorialna kohezija v skladu s členom 174 PDEU;
7. v zvezi s tem opozarja na:
- člen 174 PDEU, ki določa, da se posebna pozornost namenja podeželju, območjem, ki jih je prizadela industrijska tranzicija, in regijam, ki so hudo in stalno prizadete zaradi neugodnih naravnih ali demografskih razmer, kot so najsevernejše regije z zelo nizko gostoto prebivalstva, ter otoškim, čezmejnim in gorskim regijam;
 - Zeleno knjigo o teritorialni koheziji* (COM(2008) 616 final) in spremljajoči delovni dokument služb Komisije (SEC(2008) 2550), ki navaja teritorialne tipologije, kot so obmejne regije, gorske regije, otoške regije in redko poseljene regije. Te tipologije so se že uporabile v okviru *petega poročila o ekonomski, socialni in teritorialni koheziji* (objavljenega novembra 2010);
 - mnenje OR o navedeni zeleni knjigi (COTER-IV-020), ki poziva Evropsko komisijo, naj razširi raziskave za oblikovanje ustreznih kazalnikov za posebne socialno-ekonomske probleme različnih vrst regij, kot so gorska območja, otoki, območja z nizko gostoto prebivalstva in obmejna območja, ter naj bistveno izboljša statistične podatke in njihovo kartografsko predstavitev, da bodo bolj odražali dejansko stanje;
 - mnenje OR o *šestem poročilu o ekonomski, socialni in teritorialni koheziji* (COTER-V-052), ki poziva k večjemu spoštovanju določb člena 174 PDEU;
 - mnenje OR o *kazalnikih teritorialnega razvoja – več kot le BDP* (COTER-VI-009), ki poudarja, da ni na voljo dovolj kvantitativnih informacij o posameznih območjih s posebnimi (geografskimi, okoljskimi, ekonomskimi in socialnimi) značilnostmi, ki vplivajo na njihov razvoj, in predlaga, naj Komisija (Eurostat) sprejme teritorialne kategorije, opredeljene v Pogodbi, s čimer bi prispevala k ustreznem izvajanju politik EU s teritorialno razsežnostjo;
 - osnutek mnenja OR o *podjetništvu na otokih: prispevek k teritorialni koheziji* (COTER-VI/022), ki predlaga, da se otoki vključijo kot dodatna kategorija v predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi uredbe Tercet;
8. obžaluje, da predlog Komisije vsebuje omejeno število teritorialnih tipologij in ne upošteva drugih tipologij, povezanih z območji s posebnimi geografskimi, gospodarskimi, družbenimi in demografskimi značilnostmi, ki so že razvite in se uporabljajo, in sicer tipologije otoških regij, gorskih regij, obmejnih regij in redko poseljenih ali najbolj oddaljenih regij. Za ustreznjšo obravnavo teh območij je izredno pomembno, da se sprejmejo teritorialne tipologije, ki statistično odražajo raznolikost in kompleksnost teh regij. OR zato priporoča, da se pri spremembi uredbe Tercet, v sodelovanju z državami članicami in regijami, vanjo vključijo navedene teritorialne tipologije.

V Bruslju, 13. julija 2017

Predsednik
Evropskega odbora regij
Markku MARKKULA